

Opinie

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Trump aanvallen met de handrem erop

Democraten in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden moeten het Trump in 2019 lastig maken, schrijft *Frans Verhagen*, maar niet té.

 Frans Verhagen 2 januari 2019 om 18:10

Nancy Pelosi, leider van de Democraten in het Huis van Afgevaardigden, bij president Trump in het Oval Office.

Foto Brendan Smialowski/AFP

Frans Verhagen is journalist en Amerikadeskundige.

Veel aandacht zal dit jaar uitgaan naar de vraag [welke Democraten zich kandidaat zullen stellen](#) om in 2020 te kunnen aantreden tegen zittend president Trump. Voorlopig hebben de Democraten echter iets heel anders aan hun hoofd. Vanaf 3 januari beschikken ze namelijk over de meerderheid in het Huis van Afgevaardigden, onder leiding van Nancy Pelosi. En het klinkt misschien raar, maar wat een Democratische kandidaat in 2020 nodig heeft is heel wat anders dan Pelosi's troepen in 2019 moeten doen.

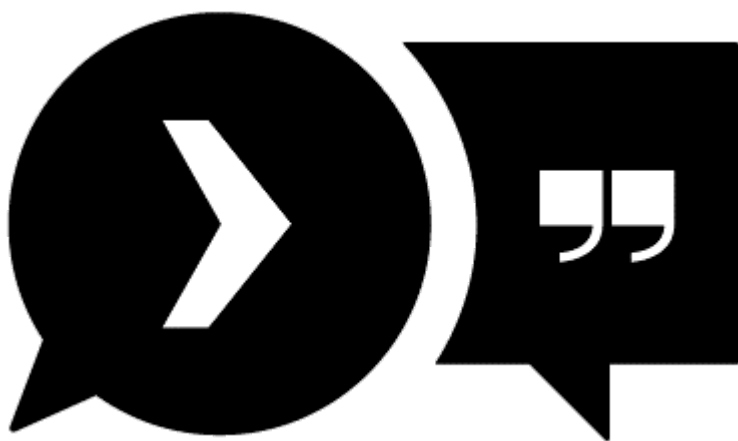
De opdracht voor de Democraten is complex. Ze moeten Trump het leven moeilijk maken, zonder hem zo obsessief te achtervolgen dat hij het tegen hen kan keren. Ze moeten hun controlerende taak vervullen en een veelheid aan onderzoeken uitvoeren

naar wangedrag en corruptie in de uitvoerende macht, zonder wraakzuchtig te lijken. Ze moeten het geduld hebben om speciaal onderzoeker Robert Mueller zijn werk te laten doen, en de resultaten voor zich laten spreken. En ze moeten een positieve, inclusieve en creatieve wetgevende agenda opzetten die laat zien wat het alternatief is voor de Republikeinse kaalslag, ook al weten ze dat elk voorstel dat ze in het Huis doen sneuvelt in de Republikeinse Senaat of stuit op een presidentieel veto.

Krachtige Pelosi

De eerste sessie van het Huis van Afgevaardigden in nieuwe samenstelling op 3 januari begint met de verkiezing van Nancy Pelosi tot *Speaker* van het Huis. Al het gemonkel over deze oude dame ten spijt mogen de Democraten zich gelukkig prijzen dat Pelosi hen door dit mijnenveld voert. Een paar weken geleden was er [een publieke confrontatie in het Oval Office tussen Trump, Pelosi en Democratisch senator Chuck Schumer](#), en als die iets liet zien dan is dat zij met al haar 78 jaren gewaagd is aan deze president. De humeurige Trump, voorover hangend in zijn 'man spread' en patroniserend „Nancy” de les lezend, werd afgetroefd in zijn eigen favoriete spelletje intimidatie, live op televisie.

PRAAT MEE MET NRC

Onderaan dit artikel kunnen abonnees reageren. [Hier vindt u meer over reageren op NRC.nl.](#)

Pelosi zal de enthousiaste jonge honden in haar partij moeten afremmen. Vooral nog geen *impeachment* procedure tegen de president. Wel een gestadig opbouwen van materiaal dat laat zien dat de man ongeschikt is, een moreel kompas ontbeert, corrupt is in de klassieke zin.

Wetgevend zal het voor Trump weinig uitmaken dat de Democraten het nu in het Huis voor het zeggen hebben. Hij had zijn binnenlandse agenda al overgedragen aan de Republikeinse leiders van Huis en Senaat en de kapitaalkrachtige belangengroepen die

hen steunden. Behalve cadeautjes voor die belangengroepen en het uitkleden van de overheidsfinanciën kwam er weinig tot stand.

Ondankbaar wetgevend werk

De Democraten in het Huis wacht ondankbaar werk. Ze moeten uitgewerkte voorstellen doen die praktisch uitvoerbaar zijn, terwijl ze van tevoren weten dat de Republikeinse Senaat ze af zal stemmen. Toch is dat wat hen te doen staat: laten zien wat er mogelijk is als er serieus bestuurd wordt, als een overheid functioneert. Twee onderwerpen springen onmiddellijk in het oog: zorg (Obamacare) en infrastructuur. Trumps Republikeinen hebben ondanks herhaalde pogingen Obamacare niet kunnen torpederen. Wel maakten ze het verzekeringsklimaat opnieuw lastiger dan het voor 2010 was. Wat is veranderd is de houding van de gemiddelde Amerikaan. Obamacare is populair. Democraten kunnen een jaar lang spelen met de mogelijkheid van een ziektekostenverzekering voor iedereen, een favoriet thema van links, maar beter zou het zijn om Obamacare praktisch aan te passen.

Dat de Amerikaanse infrastructuur hoognodig moet worden opgewaardeerd is onomstreden. Zowel Trump als Clinton beloofden in 2016 actie. De Republikeinen hebben deze kans om iets positiefs tot stand te brengen glorieus gemist. Het probleem voor de Democraten is dat Trumps belastingverlagingen elke vorm van overheidsinvesteringen hebben gehandicapt en uitgaven lastig te financieren zijn. Een mix van publieke en private financiering voor wegen en bruggen is mogelijk, maar het wantrouwen dat private partijen daarvan misbruik zullen maken is groot, en terecht.

Het gebrek aan overheidsinkomsten geldt op alle relevante terreinen, van onderwijs tot natuurbeheer, en zal alleen maar erger worden als de economie vertraagt.

Republikeinen zijn al decennia verantwoordelijk voor de enorme begrotingstekorten en je kunt er vergif op nemen dat ze opnieuw beginnen over lagere uitgaven.

Misschien durven sommige Democraten gewoon te zeggen wat nodig is: een stevige belastingverhoging voor de hoge inkomens.

Let ook op de Senaat

Niet alleen het Huis kan wetgeving indienen, ook de Senaat kan agenderen. De Democraten moeten dan ook oppassen dat de Republikeinse Senaat onder leiding van de echte kwade genius in Washington, Republikeins leider Mitch McConnell, niet wetgeving indient die het Huis dan moet afwijzen. Het is een spel dat beide partijen kunnen spelen.

Gegeven Trumps labiele geestestoestand en behoefte aan scoren valt meer activiteit te verwachten op buitenlands gebied. Daar kunnen de Democraten hoogstens kanttekeningen bij zetten - de Senaat heeft hier de meeste macht. Aan de andere kant

hebben de Republikeinen er komende twee jaar belang bij afstand te nemen van het ongeleide projectiel in het Witte Huis. Daar kunnen de Democraten op inspelen.

Lees ook:

Elizabeth Warren zet eerste stap naar presidentsverkiezingen 2020

De Democraten moeten dus positieve en kritische politiek vermengen. Mocht Trump zelfs zijn hondstrouwe aanhang kwijtraken, dan moet die kunnen zien dat er een alternatief is dat hoop biedt op behoorlijk bestuur. Totdat zich uitkristalliseert wie volgend jaar de Democratische presidentskandidaten zullen zijn - een afvalrace die vooral aandacht zal opeisen door prominente duikelaars (zie het bejaardencohort Biden, Sanders en Bloomberg struikelen) - zullen de Democraten moeten leven met het verwijt dat ze weinig te bieden hebben tegenover de Trump-bulldozer. Dat verwijt is tegelijk terecht en onterecht. In een presidentieel systeem is het vaak moeilijk te tonen waar de oppositie mee bezig is. Dit jaar gaat het vooral om het direct zichtbare gedeelte en dat is Donald Trump begeleiden naar de afgrond, zover dat hij geen duwtje nodig heeft maar er zelf in loopt.